

Temat: Gospodarka II Rzeczypospolitej

Drodzy Uczniowie, ponieważ nadal niewielu z Was ma dostęp do podręcznika, przygotowałem dla Was notatkę z najważniejszymi zagadnieniami związanymi z omawianym tematem. Pod tekstem znajduje się ćwiczenie, które proszę wykonać po przeczytaniu napisanego przeze mnie tekstu, jego rozwiązanie przesłać na mój adres mailowy: p.dajtrowski@gmail.com. Proszę o samodzielność!

W 1921 roku Rzeczypospolita liczyła około 27 milionów obywateli. Jednak Polscy stanowili jedynie 69% społeczeństwa. Pozostałą część tworzyły mniejszości narodowe, zazwyczaj nieprzychylnie nastawione do odradzającej się Polski. Wśród nich najliczniejszą grupę stanowili Ukraińcy wyznania prawosławnego zamieszkujący tereny na południowym wschodzie Rzeczypospolitej. Kresy wschodnie zamieszkiwali także Białorusini wyznania prawosławnego oraz Litwini wyznania katolickiego. W województwach zachodnich oraz centralnych żyła mniejszość niemiecka, którą ocenia się na 700 tysięcy (lata 30 XX wieku). W większości byli to protestanci oraz katolicy. W dawnym zaborze rosyjskim oraz w Galicji mieszkało około 3 milionów Żydów wyznających judaizm. Wszystkie te mniejszości były niechętne Państwu Polskiemu i podkreślały na różne sposoby swoją niezależność, dlatego państwo polskie musiało utrzymywać silne garnizony wojskowe na wschodzie Rzeczypospolitej po to, by przeciwdziałać antypolskim wystąpieniom.

W II Rzeczypospolitej panowała trudna sytuacja gospodarcza. Działania wojenne I wojny światowej przyniosły ogromne zniszczenia w kraju. Ponadto na ziemiach polskich można było obserwować duże zróżnicowanie pod względem rozwoju. W dawnym zaborze pruskim i w części Polski Centralnej rozwijały się rolnictwo i przemysł, dlatego też obszar ten nazwano Polską A, natomiast słabo rozwiniętą, biedną i zacofaną Galicję Wschodnią oraz Kresy Wschodnie jako Polskę B. Wielki kryzys gospodarczy, który zapanował na świecie w 1929 roku nie ominął również Polski. Drastycznie spadały ceny produktów rolnych, w związku z tym produkcja rolna stała się nieopłacalna i doprowadziła do biedy na wsi. W kraju zmniejszyła się liczba wytwarzanych towarów, a wzrastało bezrobocie. Z Polski wycofywali się inwestorzy zagraniczni. Sytuacja zaczęła się zmieniać dopiero w 1935 roku, gdy światowa gospodarka wychodziła już z kryzysu. Do rządu wrócił Eugeniusz Kwiatkowski, który był zwolennikiem aktywnego udziału państwa w gospodarce. Przygotował on 4-letni plan gospodarczy, zgodnie z którym zakładał utworzenie Centralnego Okręgu Przemysłowego (COP). Władzom państwowym zależało na rozwoju gospodarczym południowo-centralnej części Polki oraz na obniżeniu bezrobocia. W tym czasie powstało ponad 100 zakładów, głównie hut, fabryk zbrojeniowych, elektrowni. Między nimi rozbudowywano sieć komunikacyjną -budowano linie kolejowe, ulice, rurociągi gazowe i naftowe. Mimo tych wysiłków Polska pozostawała nadal krajem rolniczo-surowcowym, którego przemysł pozostawał w dużej mierze pod kontrolną kapitału zagranicznego.

Aby ożywić handel zagraniczny Polsce potrzebny był własny port. Ten w Gdańsku był problematyczny, ponieważ dzieliliśmy go z Niemcami, a to powodowało wiele napięć, dlatego w 1920 roku podjęto decyzję o budowie portu Gdyni.

W momencie odzyskania przez Polskę niepodległości znaczna część polskich obywateli (około 40%) nie potrafiła czytać i pisać. Mimo ogromnych trudności wynikających z braku kadry nauczycielskiej

oraz gmachów szkolnych w 1922 roku nauczaniem objęto ponad 60% dzieci. Z każdym rokiem ten odsetek uczących się dzieci wzrastał. Tuż przed wybuchem II wojny światowej w Polsce działały już 32 szkoły wyższe, w których utrzymywano wysoki poziom nauczania. Rozwój szkolnictwa wyższego przyczynił się do rozwoju nauki polskiej. Sławę wtedy zyskała grupa matematyków związana z Uniwersytetem Lwowskim kierowana przez prof. Stefana Banacha, cenieni byli za granicą również polscy filozofowie jak Tadeusz Kotarbiński czy Władysław Tatarkiewicz.

W okresie międzywojennym dynamicznie rozwijała się polska kultura. Dominowali w niej pisarze tacy jak Stefan Żeromski oraz Władysław Reymont, który w 1924 roku otrzymał Literacką Nagrodę Nobla.